

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (GESTIÓ I RECAPTACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 25 de novembre de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El mes d'agost de 2022, va rebre una provisió de constrenyiment sense haver rebut notificació prèvia. Segons manifestava, no disposa de bústia.
- En data 7 de setembre de 2022, per escrit, va sol·licitar vista de l'expedient.
- En data 22 de novembre de 2022, tenia concertada cita prèvia amb l'Institut Municipal d'Hisenda. Va ser informada verbalment de la correcció del procediment.
- El mateix dia 22 de novembre, va presentar una segona instància sol·licitant vista de l'expedient.
- A data de presentació de la queixa no havia rebut resposta.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **a l'Institut Municipal d'Hisenda** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 30 de novembre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 5 de gener de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada a l'expedient.

CONSIDERACIONS

1. La sanció imposada

L'Institut Municipal d'Hisenda (IMH) informa que el deute objecte de la provisió de constrenyiment notificada a la interessada correspon a una sanció de trànsit per no obeir un semàfor vermell sense perill.

No s'aporta cap altra informació respecte a això, atès que l'objecte de la queixa no versa sobre la sanció imposada.

2. La notificació de la sanció

És doctrina reiterada del Tribunal Constitucional (entre d'altres, les sentències 157/2007, de 2 de juliol; 54/2003, de 24 de març, i 145/2004, de 13 de setembre) **que cal garantir el dret de defensa i el dret de ser informat de la infracció corresponent en els procediments administratius sancionadors**, d'acord amb l'article 24 de la Constitució espanyola.

L'exercici d'aquests drets pressuposa notificar degudament a la persona implicada la incoació del procediment, perquè només així podrà exercir l'efectiva possibilitat de defensa davant la infracció que se li imputa abans que l'Administració prengui una decisió definitiva.

Per aquesta raó, existeix una constant i reiterada jurisprudència que diu que sempre que sigui possible **ha de practicar-se la notificació en el domicili de l'interessat i, només en darrer terme, recórrer a la notificació edictal**. En aquest sentit, és exigible a l'Administració una especial diligència perquè garanteixi i possibiliti al ciutadà l'exercici dels seus drets, de la mateixa manera que li exigeix les seves obligacions.

Les notificacions de les denúncies per infracció de trànsit tenen la seva pròpia peculiaritat segons l'article 89 i següents del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV), que estableix que les denúncies, en principi, es lliuraran en el mateix acte, és a dir, en mà. Si això no és possible, la notificació es pot efectuar en un moment posterior sempre que concorri alguna de les circumstàncies previstes a l'art. 89.2 de la LSV.

L'article 90 de la LSV disposa que aquestes notificacions s'han de fer a l'adreça electrònica viària i que, si la persona denunciada no en té, s'haurà de fer al domicili que hagi indicat en el procediment i, si no n'hi ha, al domicili que consti en els registres de l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit.

El punt 3 d'aquest article, en relació amb el supòsit que la notificació es faci arribar al domicili de la persona interessada, disposa que, si no hi és i ningú no se'n fa càrrec, s'ha de deixar constància d'aquesta circumstància en el procediment sancionador, juntament amb el dia i l'hora en què es va intentar, i s'ha de tornar a fer en els tres dies següents. Si tampoc no és possible el lliurament, s'ha de donar per acomplert el tràmit i s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de l'Estat (BOE). Transcorregut el període de vint dies naturals des de la publicació de l'anunci de notificació en el BOE, s'entén que aquesta notificació ha estat feta i es dona per acomplert el tràmit.

Així mateix, els articles 109 i següents de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, contenen pronunciaments anàlegs en relació amb el procediment de notificació. L'article 167 del mateix text fixa els motius d'oposició contra la providència de constrenyiment, entre els quals hi ha la falta de notificació de la liquidació.

Doncs bé, arran de la intervenció de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, l'IMH va revisar l'expedient sancionador corresponent constatant que la denúncia es va intentar notificar al carrer de París de Barcelona, i hi constava l'anotació "Absent. Deixat a la bústia".

Consultats els registres de la DGT, constava el domicili d'aquest carrer de Barcelona. L'IMH conclou que **la notificació de la denúncia no es pot considerar vàlida, ja que mancava la identificació de l'escala.**

Per aquesta raó, l'IMH en data 16 de desembre de 2022 va emetre una proposta de resolució i es va **acordar d'ofici l'anul·lació de l'expedient.** L'IMH informava que, un cop signada la resolució per l'òrgan competent, seria notificada formalment a la interessada.

També es va procedir a rectificar aquesta adreça en la base de dades municipal de contribuents.

3. La revisió d'ofici

Primerament, aquesta Sindicatura vol agrair a l'IMH la celeritat en revisar l'expedient objecte de queixa i en l'emissió de la proposta de resolució, per la qual s'anul·la la sanció corresponent a l'expedient sancionador. Des que la Sindicatura va demanar la informació a l'IMH fins que es va emetre la proposta van transcórrer quinze dies.

Quant a la revisió d'ofici convé recordar que les administracions públiques tenen la potestat de revocar els actes administratius que han dictat prèviament mitjançant l'emissió d'un nou acte, modificant-ne el contingut, substituint-lo o, simplement, eliminant-lo.

El procediment de revocació previst a l'article 109 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu de les administracions públiques (LPACAP), consisteix en el fet que l'Administració rectifiqui un acte desfavorable o de gravamen sempre que aquesta revocació no constitueixi una dispensa o una exempció no permesa per la llei, ni sigui contrària al principi d'igualtat, a l'interès públic o a l'ordenament jurídic.

Així, en virtut d'aquesta rectificació, l'Administració anul·la i deixa sense efecte l'acte dictat en benefici de la persona administrada. Suposa, en definitiva, que l'Administració el retiri de manera definitiva mitjançant un altre acte de signe contrari, com ha estat el cas objecte de supervisió.

4. La manca de resposta als escrits presentats

La ciutadana, en data 2 de setembre de 2022, va pagar la sanció reclamada en via executiva.

En data 7 de setembre de 2022, va presentar un escrit sol·licitant la vista de l'expedient sancionador per poder interposar un recurs de reposició contra la provisió de constrenyiment notificada. Petició que va reiterar el 22 de novembre de 2022 per instància.

En aquest punt, convé recordar que l'article 53.1.a de la LPACAP reconeix el dret de les persones interessades en un procediment a accedir als documents que integren l'expedient, així com a obtenir-ne una còpia. Tant la normativa catalana (art. 26 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions

públiques de Catalunya) com l'estatal de procediment administratiu (LPACAP) destaquen aquest dret com un dels primers de la persona interessada, essencial per fer valdre la resta dels seus drets.

El dret que reconeix l'article esmentat no és altre que el de facilitar el dret de defensa de la ciutadania, és a dir, oferir a la persona interessada la possibilitat de conèixer els fets i les dades que puguin ser rellevants per a la defensa dels seus drets i interessos que pugui exercitar tant per via administrativa com per via judicial.

I sembla evident que l'exercici d'aquest dret s'ha de facilitar de manera immediata. El que no sembla admissible, **des dels principis del bon govern i del contingut del dret a una bona administració**, és que la ciutadana s'hagi vist obligada a presentar un segon escrit demanant poder exercir el dret que l'assisteix i, molt menys, que aquesta manca de resposta tingués com a conseqüència l'exhauriment del termini per poder presentar el recurs de reposició al qual tenia dret, privant-la d'una possibilitat real de defensa.

El **principi de bona administració** i d'eficàcia dels serveis públics es recullen en l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, en els articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i en l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una Administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, que respecti els drets i els interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta en l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda no ha estat ajustada a dret**, ja que no ha donat compliment a les obligacions que li imposa l'article 53 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar a l'Institut Municipal d'Hisenda** l'obligació de garantir el dret d'accés als expedients sancionadors, per tal de preservar el dret a la defensa de la ciutadania.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.